

2BLACKDOT..

“Esasen konu hep 2 nokta arasındadır”

Haftalık Politik ve Jeopolitik Gelişmeler

27 Ekim 2025 – Sayı 80

Bu hizmet size 2blackdot ve Tema Grup tarafından ücretsiz verilmektedir. Bu yazılanlar yatırım tavsiyesi değildir.

Hazırlayan: Hakan Çalışkantürk

2twoblackdots@gmail.com

<https://www.2blackdots.com>

*** Yasal Uyarı:*** Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; a racı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, yatırım ve kalkınma bankaları ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde ve yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel olarak sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu yorum ve tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihinize uygun olmayabilir. Bu nedenle sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Gerek bu yayındaki gerekse bu yayında kullanılan kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu yayındaki bilgilerin kullanılması sonucundaki yatırımcıların ve/veya ilgili kişilerin uğrayabilecekleri doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan, kar yoksunluğundan, manevi zararlardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü zarardan dolayı 2blackdot ve Hakan Çalışkantürk sorumlu tutulamaz.

2blackdot haftalık bülteni yönetici özeti:

 Jeopolitik Güç Dengeleri

Takaichi'nin seçim zaferi, Japonya'nın **barışçıl anayasa doktrininin kademeli uzaklaşma** riskini artırmaktadır. Tayvan konusunda daha iddialı politikalar, Çin'i rahatsız eden caydırıcılık odaklı bir diplomasi doğurabilir. Hint-Pasifik bölgesindeki **ABD-Çin rekabeti**, Japonya'nın daha aktif yönelimleriyle yeni bir evreye girebilir.

 Güvenlik ve Savunma Politikası

- Askeri kapasite artışına dayalı **sert güvenlik modeli**
- NATO benzeri Asya güvenlik ağlarına geçiş ihtimali
- Rusya ile ilişkilerde **gerilim potansiyeli**
- Tayvan politikalarında yeni sorumluluk alanları

 Stratejik Sektörler ve Ekonomi

- "Ekonomik güvenlik yatırımları" merkeze alınıyor.
- Yarı iletkenler, savunma, yapay zekâ, enerji teknolojilerine devlet destekli büyüme
- Küresel tedarik zincirlerinde **Çin'den bağımsızlaşma eksen**
- ABD ve AB ile **stratejik üretim üssü** rolünün güçlenmesi

 Toplumsal Politika ve Cinsiyet Eşitliği

İlk kadın başbakan olmasına karşın:

- Kabinede kadın oranı son derece düşük
- Eşitlikçi reformlarda ilerleme beklentisi zayıf
- "Aile kurumunu güçlendirme" odaklı ideolojik yaklaşım

Bu bağlamda değişim **sembolik düzeyde** kalabilir.

 İç Siyaset ve Koalisyon Dinamikleri

- LDP içinde güç dengeleri korunmaya çalışılıyor
- Japon İnovasyon Partisi ile olası koalisyon
- Muhafazakâr çizginin ağırlığı sürecek

 Küresel Politika Açısından Sonuç

Japonya'nın rolü:

- Bölgesel caydırıcılığın merkezi
- ABD'nin Asya'daki stratejik köprüsü
- Çin ve Rusya ile daha keskin rekabet
- Kadın liderlik algısında yeni bir "sert güç" örneği

 Genel Değerlendirme

Sanae Takaichi dönemi:

Alan	Beklenen Yönelim
Dış Politika	Sert, rekabetçi, ABD ittifakını güçlendiren
Ekonomi	Teknoloji ve savunma odaklı yatırım öncelikleri
Sosyal Yapı	Modernleşme retoriğine karşın muhafazakâr toplumsal düzen
Cinsiyet Politikası	Sınırlı dönüşüm, sembolik eşitlik

Japonya, artık "sessiz güç" değil, bölgesel güç rekabetinin belirleyici bir aktörü konumuna doğru ilerlemektedir. Bu durum Hint-Pasifik'te küresel güç dengesinin yeniden tanımlanmasına yol açabilir.

JAPONYA'YI İLK KEZ BİR KADIN YÖNETİYOR: SANAE TAKAİCHİ DÖNEMİ NE GETİREBİLİR?

1. Kimdir Sanae Takaichi?

- 64 yaşındaki Takaichi, Japonya'da uzun yıllardır sağ kanadın en güçlü isimlerinden biri olarak tanınıyor.
- LDP'nin ilk kadın lideri ve şimdi de Japonya'nın ilk kadın başbakanı.
- Katı muhafazakâr, milliyetçi ve geleneksel değerlere bağlı bir çizgide; kadın-erkek eşitliği, aile yapısı ve imparatorluk mirası gibi konularda oldukça tutucu görüşleriyle biliniyor.
- Daha önce “ekonomik güvenlik bakanı” olarak teknoloji ve savunma sektörlerinde stratejik yatırımları savunmuştu.

2. Neden Tarihi Bir Gelişme?

- Japon siyasetinde kadın temsil oranı son derece düşük (mecliste %10 civarında). Bu açıdan, Takaichi'nin başbakan olması cam tavanı kıran bir gelişme.
- Ancak, feminist veya toplumsal cinsiyet eşitliği yanlısı bir lider olmaması, bu ilerlemenin simgesel kalabileceği yönünde yorumlara yol açıyor.
- Örneğin, kabinesinde 19 bakandan yalnızca 2'si kadın.
- Evlilikte çift soyadı hakkı veya kadınların imparatorluk mirasına katılımı gibi reformlara karşı.

3. Japonya'da Ne Tür Değişiklikler Olabilir?

a) Savunma ve Dış Politika

- Takaichi, Çin'e karşı sert bir duruş benimseyeceğini açıkça söylüyor.
- Tayvan konusunda Japonya'nın stratejik rolünü artırmak, ABD ile askeri iş birliğini derinleştirmek istiyor.
- Bu, Japonya'nın “barışçıl anayasa” çizgisinden kademeli uzaklaşması anlamına gelebilir.
- Çin, bu gelişmeden ciddi biçimde rahatsız.

b) Ekonomi ve “Kriz Yönetimi Yatırımları”

- “Kriz yönetimi yatırımı” adını verdiği yeni ekonomi politikasında; yapay zekâ, yarı iletkenler, savunma sanayi ve enerji gibi stratejik sektörler öncelik veriyor.
- Bu durum, teknoloji ve savunma odaklı yatırımcılar için fırsatlar doğurabilir.
- Ancak Japonya'nın yüksek kamu borcu ve düşük büyüme hızı, Takaichi döneminde de büyük bir sınama olacak.

c) Toplumsal Cinsiyet ve Sosyal Politikalar

- Kadın başbakan olmasına rağmen kadın hakları ve eşitlik politikalarında ilerleme beklenmiyor.
- “Modernleşme ama Batılaşmadan” anlayışını savunuyor; bu, özellikle genç ve kentli Japon kadınları arasında tepki çekebilir.
- Toplumsal cinsiyet temelli politikalar yerine aile kurumunu güçlendirmeyi önceliyor.

d) İç Politika ve Parti Dengeleri

- LDP içinde erkek egemen kliklerle denge kurmak zorunda.
- Muhalefetteki Japon İnovasyon Partisi (JIP) ile koalisyon kurması bekleniyor.
- Bu da Japonya’da uzun süredir görülmeyen koalisyonlu bir hükümet dönemini başlatabilir.

4. Bu Gelişme Neleri İşaret Ediyor?

- Simgesel bir kırılma yaşandı: Japonya’yı artık bir kadın lider yönetiyor.
- Ancak içerik bakımından, muhafazakâr çizginin güçlenmesi bekleniyor.
- Toplumsal reformlar değil, güvenlik ve sanayi politikalarında atılımlar gündemde olacak.
- Uluslararası alanda Japonya’nın daha sert, daha ulusal güvenlik eksenli bir dış politika izlemesi muhtemel.

5. Genel Değerlendirme

Japonya tarihinde bir ilk yaşandı: **Liberal Demokrat Parti’nin (LDP)** muhafazakâr ve milliyetçi çizgideki lideri **Sanae Takaichi**, 21 Ekim 2025’te parlamentonun alt kanadında çoğunluğun oylarını alarak **ülkenin ilk kadın başbakanı** oldu. Ancak bu gelişme, “kadın liderlikle gerçek bir dönüşüm mü başlıyor, yoksa sembolik bir değişim mi?” sorusunu da beraberinde getirdi.

Japonya tarihinde ilk kez bir kadın başbakanın göreve başlaması, ülkenin toplumsal ve siyasal yapısında önemli bir sembolik kırılma olarak değerlendirilmektedir. Liberal Demokrat Parti’nin (LDP) lideri Sanae Takaichi, 21 Ekim 2025’te parlamentoda çoğunluğu sağlayarak Japonya’nın ilk kadın başbakanı olmuştur. Ancak Takaichi’nin uzun süredir bilinen muhafazakâr ve milliyetçi çizgisi, bu gelişmenin toplumsal cinsiyet eşitliği açısından ne ölçüde gerçek bir dönüşüm yaratacağı sorusunu gündeme getirmiştir.

Takaichi’nin politikaları, özellikle savunma, teknoloji ve ekonomik güvenlik alanlarında daha sert ve ulusalcı bir yönelimi yansıtmaktadır. Bu yaklaşım, Japonya’nın Çin’e karşı daha kararlı bir stratejik duruş benimseyeceği ve ABD ile ittifakını güçlendireceği şeklinde yorumlanmaktadır. Öte yandan, kabinesinde yalnızca iki kadın bakana yer vermesi ve çift soyadı ya da kadınların imparatorluk mirasındaki rolü gibi reformlara karşı çıkması, toplumsal cinsiyet eşitliği bakımından ilerlemenin sınırlı kalabileceğini göstermektedir.

Dolayısıyla, Takaichi’nin başbakanlığı sembolik bir ilerleme olmakla birlikte, Japonya’da kadınların siyasal temsilinin derin bir dönüşümüne yol açması kısa vadede beklenmemektedir. Bu durum, “cam tavan”ın kırıldığı ancak toplumsal cinsiyet normlarının hâlen güçlü biçimde varlığını sürdürdüğü bir Japonya tablosu ortaya koymaktadır. Kadın liderliğin muhafazakâr bir ideolojik çerçevede yükselmesi, Japonya’nın modernleşme sürecinde yeni bir paradoksu da beraberinde getirmiştir.

6. Dünya Siyaseti Açısından Değerlendirme

Takaichi’nin göreve gelmesi, **Asya-Pasifik’te güç dengesini yeniden şekillendirebilecek** bir gelişmedir.

- Japonya, Çin’in bölgesel yükselişine karşı **ABD’nin en kritik müttefiki** konumundadır.
- Takaichi’nin milliyetçi ve güvenlik odaklı çizgisi, Japonya’nın **daha aktif bir askeri ve diplomatik oyuncuya dönüşeceği** sinyallerini vermektedir.
- Bu durum, Çin’in Tayvan üzerindeki baskı politikalarına doğrudan yanıt niteliği taşımakta; Pekin açısından “stratejik tehdit” olarak algılanmaktadır.

Sonuç olarak, Japonya artık “sessiz güç” olmaktan çıkıp **bölgesel caydırıcılığın merkez ülkesi** konumuna gelebilir. Bu da Hint-Pasifik’te ABD-Çin rekabetinin yeni bir evreye girmesine yol açabilir.

- Takaichi, ABD ile **teknolojik, askeri ve ekonomik ittifakları** daha da güçlendirmekten yanadır.
- Özellikle **yapay zekâ, savunma teknolojileri ve enerji güvenliği** gibi alanlarda ortak yatırımların artması beklenmektedir.
- Bu durum, Japonya’yı **“Batı’nın Asya’daki stratejik köprüsü”** haline getirebilir.

Ancak bu aynı zamanda, Japonya’yı **Çin ve Rusya ile daha gergin bir eksene** sürükleyebilir.

- Moskova’nın, Japonya’nın NATO benzeri Asya ittifaklarına katılım sinyallerine tepki göstermesi beklenmektedir.
- Takaichi’nin seçilmesi, Japonya’nın **imaj yönetimi açısından güçlü bir “soft power” fırsatı** yaratmıştır.
- Batı dünyasında, kadın liderliğin yükselişi genellikle demokratik olgunluğun bir göstergesi olarak görülür.
- Bu bağlamda, Takaichi Japonya’nın küresel arenada “modernleşen ama geleneksel değerlere bağlı bir Asya gücü” olarak konumlanmasını sağlayabilir.

Japan's new leader to make nuclear center of energy strategy

Liberal Democratic Party President Sanae Takaichi | BLOOMBERG

Ne var ki, Takaichi'nin **kadın hakları ve toplumsal eşitlik konularındaki tutucu tavrı**, bu yumuşak gücü zayıflatabilir. Japonya, sembolik bir ilerleme sergilese de **sosyal modernleşmede kısıtlı bir örnek** sunmaktadır.

- Takaichi, “ekonomik güvenlik” kavramını ön plana çıkararak, Japonya'nın **kritik teknolojilerde dışa bağımlılığını azaltma** hedefini açıkça dile getirmiştir (Reuters, 2025).
- Bu politika, küresel tedarik zincirlerinde **Çin'e alternatif üretim merkezlerinin güçlenmesi** anlamına gelir.
- Dolayısıyla, Japonya bu dönemde **ABD ve AB'nin Asya'daki stratejik üretim üssü** rolünü pekiştirebilir.

Bu durum, özellikle **yarı iletkenler, batarya teknolojileri ve yeşil enerji yatırımları** açısından dünya ekonomisinin yönünü etkileyebilir.

Dünya siyasetinde kadın liderlerin artışı, genellikle daha **diplomatik, uzlaşmacı veya reformcu** eğilimlerle ilişkilendirilmiştir (örneğin Jacinda Ardern, Sanna Marin).

Ancak Takaichi'nin örneği, bu eğilimi tersine çevirebilir:

- Takaichi, **güvenlik, ulusal gurur ve teknolojik güç** eksenli bir “sert liderlik” modeli temsil ediyor.
- Bu da kadın liderliğin küresel algısında **çeşitlilik ve ideolojik genişleme** anlamına geliyor.

Dolayısıyla, Takaichi dönemi yalnızca Japonya'nın değil, **kadın liderliğin uluslararası politikadaki anlamının da yeniden tanımlandığı** bir evre olabilir.

Sonuç:

Sanae Takaichi'nin başbakanlığı,

- Japonya'nın **uluslararası sistemdeki rolünü güçlendirebilecek**,
- Çin'le rekabeti keskinleştirecek,
- ABD ile ittifakı stratejik düzeyde derinleştirecek,
- Ancak toplumsal modernleşme ve eşitlik açısından **ikircikli** bir tablo yaratacaktır.

Bu nedenle, Takaichi dönemi hem **sert güç (hard power)** hem de **yumuşak güç (soft power)** dengesinin yeniden kurulduğu, Japonya'nın **jeopolitik kimliğini yeniden tanımladığı** bir süreç olarak tarihe geçeceği yolunda değerlendirme yapmak şimdilik mümkün gözükmemektedir.

Kaynaklar

- [Reuters – “Japan's Takaichi makes history”](#)
- [Le Monde – “Sanae Takaichi becomes Japan's first woman prime minister”](#)
- [The Guardian – “Takaichi appoints only two women to cabinet”](#)
- [The Diplomat – “Why China is worried about Japan's new prime minister”](#)